

ZA DON BOSKOVE PRIJATELJE

LETO IV.

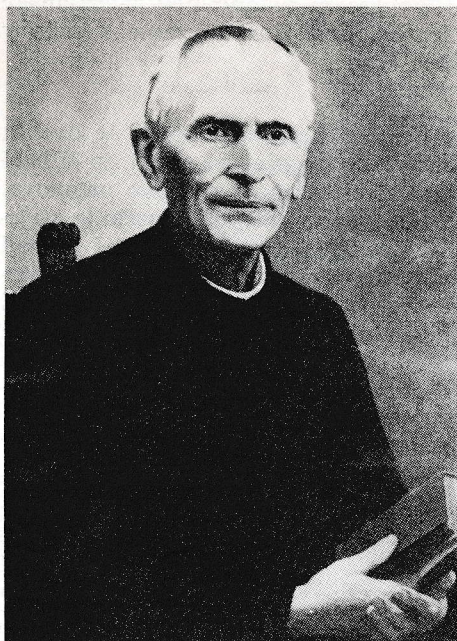
8. SEPTEMBRA 1972

ŠT. 3 (10)

MIHAEL RUA -

Kdo je ta mož, suh kot smrt, a z nasmeškom na ustih? Ali ste ga videli, kako je pobral skorjo kruha, ki je ležal na tleh? Bliža se nam, prav gotovo nas bo prosil miloščine!

drugi don Bosko

Res je, na videz ni prav nič podoben don Bosku, svojemu učitelju. Kakor je don Bosko kar z vsem, kar je bilo na njem in v njem privlačeval mladino, tako don Rua s svojim asketičnim obrazom in postavo ni mogel navdušiti drugega kot pobožne ljudi!

Predstavljajte si don Boska, na katera se obeša grozd fantičev, medtem ko jim pripoveduje zgodbe, ki jih spravljajo v smeh in navdušenje, ali kako svoje fante seje za seboj v teku pri svojih petdesetih letih! Mar je don Rua res samo senca svojega duhovnega očeta? Niso ga zastopj imeli v družbi za »živo pravilo«, vse kar je bilo najbolj nevhvaležnega si je naprtil.

Zares se je treba prisiliti, da bi se zanj zanimali ali imeli celo zanj simpatijo. Tako je ves skrit v svojih dolžnostih, da je postal neopazen.

Skušajmo se mu približati.

Mihael Rua je bil zadnji od devetih sinov turinskega delavca. Neznatne postave je, toda iz sebe izžareva neko

— Mar ga ne poznate? To je don Rua, vrhovni predstojnik salezijancev, don Boskov naslednik.

— O, potem je pa gotovo svetnik!

fineso duha, ki osvaja. Posebno ga veselijo cerkveni obredi, kar ni ravno običajno pri mladih. Po očetovi smrti je dobil v don Bosku novega očeta, ki ga ni več zapustil.

— Vzemi Mihec, mu pravi don Bosko, ko ga je srečal na ulici.

— Kaj naj vzamem, si misli dečko, in gleda tega čudnega duhovnika, ki mu ničesar ne ponuja, le z desno roko maha nad levo roko, kakor če bi jo hotel razpoloviti.

— Hočeš, Mihec, da bi si delila vse napol? odvrne don Bosko. Tako je prišel Rua v družčino duhovnika, ki je zrevolucioniral turinsko predmestno mladino.

— Dragi Rua, sedaj začanjaš novo življenje. Vedi pa, preden boš prišel v obljubljeno deželo, boš moral iti preko Rdečega morja in sinajske puščave. Če mi boš pomagal, bova oba prišla tja. Si za to?

— 0 —

Leto 1854, razglašenje verske resnice o brezmadežnem spočetju Device Marije. Turinski Oratorij je doživljal silno marijansko pobožnost. Med najbolj gorečimi je bil gojenec Dominik Savio, ki je imel samo tri leta na razpolago, da je postal svetnik. Tistega leta se je pridružilo don Bosku nekaj večjih fantov, med njimi tudi Rua.

Takole je zapisal: »Don Bosko nam je predložil, da naj bi z božjo pomočjo in na priprošnjo sv. Frančiška Saleškega začeli izvajati praktične vaje v dobroti do bližnjega. Za to delo bi se pozneje obvezali z obljubo, in če bo primerno in mogoče tudi z zaobljubo Gospodu. Tistega večera so si tisti, ki so se obvezali za to delo, privzeli ime salezijanec.«

Istega leta je v Turinu izbruhnila kolera. Don Bosko in njegovi fantje niso vedeli, kako bi bolj učinkovito pomagali bolnim. Vsi so se z navdušenjem vrgli v to delo. Nikogar se ni prijela bolezen.

V Pinaridijevi hiši v Valdocu veje vzdušje prvotne Cerkve. Don Boskova mati Marjeta bedi nad svojimi sirotami. »Janez, pravi mati svojemu sinu,

tvoji fantje so res pridni, Miha pa prekaša vse!«

— 0 —

»Nekdo od vas, pravi некоč don Bosko, po postal škof.«

Vsi se ozrejo na Rua in vpijejo:

»Mi-ha, Mi-ha, Mi-ha!«

»O ne, odvrne don Bosko. Miha ne bo nikoli Mon-signor (moj gospod), ampak bo vedno »Mon-povero« (moj revni)!«

Mihael je že prevzemal skrb za fante. Don Bosko je vedel koga je izbral. Ponoči pa je svojemu vzgojitelju prepisoval njegove skoro nečitljive spise o vseh mogočih stvareh, od pisem škofom in papežu, državnikom, do brotnikom, pa do knjig, ki so razlagale zgodovino Cerkve pa vse do decimalnega sistema.

Medtem Rua nadaljuje svoje študije na univerzi, postane duhovnik in pri 26 letih ravnatelj zavoda v Mirabellu. Začenja postajati drugi don Bosko.

Ko gre za ustanovitev salezijanske družbe, don Bosko vzame s sabo v Rim Ruo.

— 0 —

Ves čas, ko je don Bosko še živel in prav tako po njegovi smrti, je Mihael Rua živel samo za njegovo ustanovo. Z neskončno potrpežljivostjo je utrjeval don Boskovo delo. Bedel je nad njegovim vzgojnim načrtom in metodo. Pri vsej svoji izredni občutljivosti in obzirnosti je dal raje vtis strogega in zahtevnega predstojnika, samo da bi ohranil v družbi vzgojevanje na osnovi zaupljivosti, ljubeznivosti, razumnosti in pobožnosti.

Don Bosko je Ruo poznal in ga je s svojim prijetnim in smeh vzbujajočim načinom posvaril:

»Sinoči se mi je sanjalo, je dejal don Bosko svojim fantom po večernih molitvah, da sem se hotel iti spovedat. Opazil sem don Ruo pri klečalniku v zakristiji. Približal sem se mu, da bi mu povedal svoje grehe . . . pa sem opazil, da ima tako strog izraz, da se mi nisem upal približati.«

Fantje so se zasmejali, Rua je mirno požrl in se nasmehnil, ko so mu smeje dejali:

»Vidiš, Rua, še don Bosko se te boji!«

— 0 —

Don Bosko se poslavlja od svojih sinov. Skoro vsi so se zbrali pri njegovi postelji. Iz daljne Patagonije je prišel Cagliari, že misijonski škof, kakor mu je napovedal don Bosko.

Rua se je sklonil k svojemu očetu in z natrganim glasom od ginjenosti, zamrmral: »Don Bosko, vsi smo tu pri tebi. Prosimo te, da nam odpustiš vse, za kar si moral od nas pretrpeti. Blagoslovi nas še enkrat.«

— 0 —

Od tedaj je don Rua prevzel očetovo mesto na čelu skupine apostolov. Oznanil jim je svoj program: zaenkrat ne kaj novega ustanavljati, pač pa obstoječe delo razvijati in organizirati. Medtem, ko ni mogel ustaviti ognja, ki je prešinjal mlado družbo in so se kljub njegovemu programu ustanove množile, je vseeno zagrizeno skrbel za njihov notranji razvoj in organizacijo.

Moč za to ogromno in delikatno delo je zajemal pri Evharistiji in pri Mariji. Kakor je bil neusmiljen do svojega izmozganega telesa, je bil poln pazljive skrbi do svojih sinov: »Dragi sinovi, nismo iz jekla! Sicer pa ne pozabimo, da nismo nenadomestljivi!«

Že v letih je dejal: »Če bi se še enkrat moral odločiti za redovniški poklic, bi šel samo k don Bosku!«

Res je bil v mnogočem podoben Frančišku Saleškemu, človeku, ki si je ljubeznivost moral priboriti.

Nekoč so mu sobratje povedali, da je neki mlad predstojnik poln besed o ljubezni, s svojimi pa postopa kakor tiran. Don Rua mu je poslal paketič medu s pripisom: »Svetujem, da ga pridno jemlješ vsak dan.«

Ruina ljubezen do človeka je objemala tudi tkzv. tretji svet, kamor je pošiljal svoje misijonarje: vsega skupaj 30 odprav z najmanj 5 in največ 295 misijonarji.

— 0 —

Posebno skrb je Rua posvečal tretjemu salezijanskemu redu, sotrudnikom in sotrudnicam, ki si jih je don Bosko zamislil kot redovnike v svetu, a tudi Rua tega ni mogel izpeljati zaradi takratnega cerkvenega pojmovanja redovništva. Vsekakor je že Rua poudaril, da sotrudnik ni samo simpatizer ali dobrotnik, temveč pravi član salezijanske družine, čeprav živi v svoji družini in pri svojem delu. Tudi salezijanec, ki iz upravičenega razloga zapusti družbo, zatrjuje don Bosko, spada med zunanje člane salezijanske družine.

To idejo je Rua utrjeval in širil. Od 3000 se je število sotrudnikov za časa Rue vzdignilo na 300.000. Organiziral

je velike kongrese sotrudnikov, najprej v Bologni 1895., na katerem je bilo poročevalcev 60 različnih evropskih časopisov. Leta 1900 je bil kongres v Buenos Airesu, 1903 v Turinu, 1906 v Limi, in istočasno v Milanu.

— 0 —

Delavsko vprašanje je bilo zavestno prisotno že don Bosku, ko je skrbel za vajence. Na višji, organizatorski ravni, pa se mu je posvetil Rua skupaj s svojim prijateljem, velikim katoliškim socialnim delavcem Leonom Harmelom. Podpiral je z vsemi moč-

mi turinski sindikat, se zavzemal za otroške počitniške kolonije, posredoval za delavce v sporih s tovarnarji.

— 0 —

15. februarja 1910 je še poskušal prebrati neko pismo, a ni več zmozel. Odšel je k don Bosku, s katerim si je odslej zares delil vse napol.

Dne 29. oktobra bo v Rimu slovesnost proglašenja k blaženim Mihaela Rua. S svojim življenjem je dokazal, da je ljubil Boga nad vse, svojega bližnjega pa bolj kot samega sebe ...
stk

Salezijanke v misijonih

V letošnjem 100-letnem jubileju Hčera Marije Pomočnice je prav, da se še povrnemo k njihovemu življenju in delu. Kakor je don Bosko vžgal v svojih sinovih misijonarskega ognja in jih po božjem navdihu poslal v Južno Ameriko, tako je isti ogenj že od vsega začetka razvnel tudi njegove duhovne hčere. Danes zajema ves svet. Ustavimo se za trenutek pri njihovem delu včeraj in danes v Južni Ameriki.

Včeraj

Pred sto leti. Družba Hčera Marije Pomočnice je pod vodstvom don Bo-

ska in Marije Mazzarello začela delati prve korake. Izredna svetost obeh ustanoviteljev je napravila to komaj porojeno družbo zrelo za najtežje podvige: za misijone.

Dve leti po prihodu v Patagonijo dveh vélikih misijonarjev, Janeza Caglera in Jožeta Fagnana, so že prišle za njima, leta 1880, prve Hčere Marije Pomočnice. Pa ne v kakšen zavod, temveč v barako. Služila jim je za popočitek, sicer so pa bile vedno na poti med Indijanci Araucani, Tehuelči in Patágoni. Obiskovale so njihove „tolde“, vasi, jim nudile človeško pomoč, jih zdravile in jim s preprosto besedo oznanjale Jezusovo odrešilno pot.

Potem so šle za salezijanci še dalje na jug, kjer zemljo bičajo neprestani vetrovi, na Ognjeno zemljo med Fugine. Na otoku Dawsonu je bila njihova misijonska postaja. In še dalje na jug med indijance Ona, Jagane in Anakalufe. Zanje so bile sestre v njihovi uniformi prikazni z onega sveta. Imenovali so jih kaste čači — ptiči pingvini. Gledali so jih s simpatijo in zaupanjem. To je olajševalo delo med ubogimi indijanci, ki so se umikali pred civilizacijo v najbolj divje predele svoje zemlje. S sestriško ljubeznijo so skrbele zanje, ko jih je pobirala bolezen in jim skušale odpirati oči za nebeško srečo, ko jim že telesnega zdravja in zemeljskega blagostanja niso mogle dati. Pred neizbežnostjo smrti so jih sestre znale tako pomiriti, da so besedo smrt nadomeščali z izrazom: »Odhajam z Marijo.«

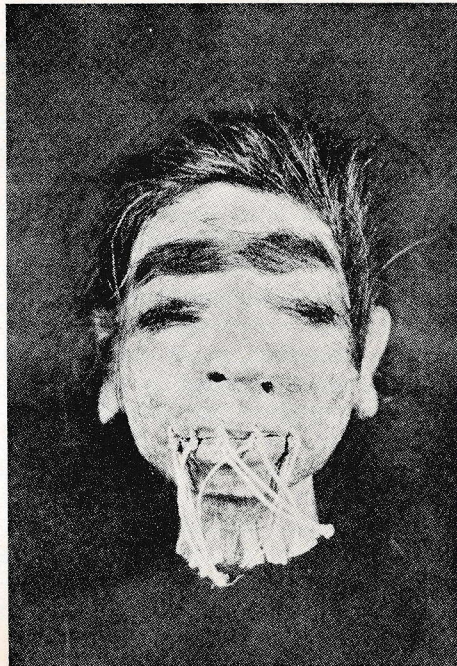
Zdi se, da je Bog sam poslal tem izumirajočim indijancem te „kaste čači“, da jim sladijo zadnje ure njihovega breizhodnega zemeljskega potovanja in jih pripravijo na večno in srečno snidenje z Njim.

Potem so se sestre, zares kakor pingvini namnožile in razširile po vsej Južni Ameriki. Kristusova ljubezen jih je gnala v pampe in pragozdove za indijanci: Borori, Kivari, Čavanti... Potem so šele prišle v mesta, ali pa so mesta nastala okrog njih in bratov salezijancev.

Južna Amerika, vse Amerike, Indija, Kitajska, Japonska, Tajska, Afrika: povsod črno-beli pingvini za ubogega človeka iz ljubezni do Kristusa.

Danes in jutri

Don Boskove sestre so še vedno na Ognjeni zemlji. Tam ni več Indijancev. Sedaj je že civilizirana dežela. Svoje središče ima v Punta Arenas, kjer je tudi mnogo naših Dalmatin-

cev. Eden od njih je krajevni škof Vladimir Borič. To ni več misijonska dežela, je pa vseeno veliko misijonskega dela z evropskimi priseljenci.

Zato raje obiščimo sestre v eni izmed njihovih pravih misijonskih postaj med ekvadorskimi Indijanci, kjer sestre delujejo že 70 let.

Poklicali jih je eden od vélikih misijonarskih pionirjev, škof Costamagna, ki je s salezijanci oral ledino med Kivari. Novembra 1902 so iz Peruja priplule v pristanišče Guayaquil, od tam pa trideset dni jahanja preko gora in pragozdov v Gualaquizo. Kivari so imeli „prijazen“ običaj, da so si odrezano sovražnikovo glavo ohranili za „spomin“ in opozorilo tako, da so jo skrčili na velikost moške pesti, imenovano „canco“.

Salezijanci in sestre so morali biti zares neustrašeni v svoji ljubezni do

njih: nad njimi so zmagali samo z dobroto. Po 50 letih dela med Kivari je škof Comin potožil papežu Piju XI.: »Petdeset let že brez uspeha zalivam ta kol, ki nikakor noče ozeleneti...« Papež ga je potolažil in mu dejal: »Še ga zalivajte, ozelenel bo, vzcvetel in obrodil sad.«

Resnično se je zgodil čudež, ki ga je napovedal papež. K temu čudežu so največ pripomogle sestre s svojo materinsko ljubeznijo in predanostjo v najtežjem okolju, ki si ga moremo misliti.

Po devetih letih dela v Gualaquizi so odprle še drugo postojanko zraven salezijancev v Méndezu, tudi med Kivari. In potem še globlje v pragozdu, trideset dni ježe. Vodil jih je Costamagnov naslednik mons. Comin. Hoja ali ježa skozi pragozd je nekaj drugega kot sprehod po Golovcu. Tropsko deževje, divje zveri, kače, mrčes, komaj opazne poti, prenočevanje pod milim nebom ob bregu vode ali sredi džungle... Kaj je gnalo te ljudi, mlade može in žene od civilizacije? Avantura? Gotovo samo globoko v Kristusu zasidrana ljubezen do preganjanih in zapuščenih ljudi!

Tako so nastale okrog Mendeza še druge številne misijonske postaje med Kivari: Macas, Linon, Yaupi itd. Nekak simbol vsega sestrskega dela, trpljenja, žrtev in sreče za uboge In-

dijance je bila pred kratkim umrla v letalski nesreči, sr. Marija Troncatti. Njena čudovita povest življenja in de-

la je zapisana v knjigi „Pragozd, domovina mojega srca“.

— 0 —

Samo en prizor, najbolj navaden in človeški, izmed neštevilnih čudovitih in čudežnih.

Nekega dne je prišla k sestri Mariji v misijon mlada Kivarska mati z vsemi svojimi otročički. Jokaje je izjavila:

— Mož me pretepa. Ne morem več živeti tako...

— Revčki...

— Mati Marija, pomagaj nam!

— Sedaj jejte. Potem bo malo katekizma, in potem...

— Ne, mati, ne pošiljaj me domov, preden ne boš govorila z mojim možem. Tebe bo poslušal.

— Dobro. Pomiri se.

Z rožnim vencem v roki je sestra Marija odšla v kivarsko vas. Pretepaški Kivarec je sedel pred svojo kočico s sulico v roki. Slovesno je zrl v prazno.

Sestra Marija se je usedla zraven njega.

— Dober dan.

Kivarec se je delal, kakor da je ne vidi in ne sliši. Zrl je pred sabo v neznano.

Sestra Marija je začela prebirati rožni venec in moliti. Potem:

— Dober dan, veliki Kivar.

Kivarec je ostal kot lipov bog.

»Naj govorim z njim ali ne?« se je vprašala sestra Marija. »Škoda vsake besede,« si je rekla, vstala in se s svojimi »zdravamarijami« vrnila v misijon.

Minilo je nekaj dni. Popoldne je bilo, sestra Marija je likala pri oknu brez šip, ko je opazila tistega Kivara. »O, Marija, ravno prav. Sedaj mu bom pokazala!« Odstavila je likalnik in se šla usest pred vrata, s pogledom zadržim v daljavo, namesto sulice pa je imela v roki rožni venec.

— Dober dan, mati Marija.

Nikakega odgovora. Kivarec se je usedel poleg nje, skesan.

— Dober dan, mati Marija, me ne poznaš več?

Tišina.

— Prosim te, mati Marija, odgovori mi.

S hudomušnim in mirnim nasmehom je sestra Marija začela:

— Si zadovoljen s sprejemom? Ne, kajne? Tako si ti mene sprejel zadnjič... Nauči se, Kivar, biti zares velik. Krščen si, božji otrok si, pa se obnašaš kakor tisti, ki so še pod oblastjo hudobnega Ivianča!

Pretepaš svojo ženo in otroke in tudi mater Marijo grdo sprejemaš!

— Odpusti mi!

— Že dobro, šmenta! Sedaj pa malo katekizma, da ti bo odprlo glavo in boš razumel, da si tudi ti poklican k svetosti!

— 0 —

Po 70 letih zalivanja so Kivari zeleneli, zacveteli in že dajajo svoj sad v svoji lastni civilizaciji in v Cerkvi. Med njimi so bolničarke, učiteljice, katehistinje Kivarke. Sedanji apostolski vikar Mendoza, Feliks Pintado

je dejal med drugim: »Brezmejna predanost sester Marije Pomočnice v misijonih med Kivari je omogočila njihovo preobrazbo. Na noben način ne bi mogli vzgojiti krščanskih družin. Od mladega vzgojene deklice so postale steber in zagotovilo trajnosti družine in tudi pravega krščanskega življenja. Za to gre vsa zasluga herojskim sestram...«

Danes ima misijon 11 šol od osnovnih do učiteljskega, v katerih deluje 63 sester, 31 katehetskimi centri, 26 za opismenjevanje, 3 bolnišnice in 7 zdravstvenih domov. Kivarov kristjanov je danes 18.000 in so med seboj povezani z misijonom po radiu.

To je samo en kamenček v mozaiku misijonskega dela don Boskovihih salezijank za malega človeka. Smisel temu delu, za katerega je treba žrtvovati lastno življenje, more dati samo Kristus.

stk

Ministrantski shod

Rakovnik, 7. maja. Pokoncilska vprašljivost se je dotaknila tudi ministrantov. Marsikje nimajo ministrantje več tistega mesta, kot so ga imeli nekoč. Mogoče je celo prav, da smo razdrli tiste ograje, za katerimi so se mnogi mladi fantje čutili več vredne pa manj odgovorne. Letošnji ministrantski shod je hotel poudariti prav to: ministrantje niso ministrantje samo pri oltarju ampak tudi na ulici,

športnih igriščih, šolskih dvoranah in v blokkih.

Zdi se, da so ministrantje tako dobili še večjo veljavnost in gledano v luči pastoralne dejavnosti današnje Cerkve svoje pravo mesto. Ministrantje naj bodo v vsaki župniji tista vzajemno povezana skupina somislečih kristjanov, ki je pripravljena apostolsko delovati. Bogoslužje je v vsaki župniji vir odrešenjske dejavnosti a

daritev hrana in moč za dejavnost. Zato morajo ministrantje biti vedno pripravljene služiti v ljubezni, darovati se in biti oltar. Prav zato je bilo za vodilo ministrantskega shoda znano Gregorčičevo besedilo iz pesmi Daritev: **OLTAR NAJLEPŠI JE SRCA OLTAR.**

Ko so ministrantje v dolgi procesiji stopali v cerkev, jim je že glasba in besedilo pomagalo, da so se vživeli v miselnost samopodaritve. V cerkvi jih je sprejela mogočna koračnica. Zvoki trobent in orgel človeka razpoložijo za notranjo pripravljenost. In res! Strežniki so bili ves čas neverjetno zbrani. Božja beseda, pesmi, govor so imeli lahkoten dostop v mlada srca. To je jasno izpričala skupna pesem Dominiku Saviju: Glej nas tukaj, vzornik mladi. Z do sedaj neznanu zavzetostjo so letos nastopale različne skupine in posamezniki. V svojih prošnjah so se spomnili vseh ljubljanskih ministrantov, vseh svojih vrstnikov in vzgojiteljev. Ob koncu duhovnega srečanja v cerkvi je zadonela: PESEM VESELA. Res, to je bila vesela pesem. Kar niso jo mogli končati.

Letos je bila še ena zanimivost: K V I Z. Kljub stalni sivini in meglenosti se je sonce nasmejalo mladim fantom in jih zvalilo v zatišje lurške

votline. Vsaka župnija se je predstavila s tremi najboljšimi kandidati. Sleherna skupina je dobila štiri vprašanja. Tekmovanje je bilo precej dolgo, vendar napeto. Skorajda vsi so se potegovali za prva mesta. Nič ni pomagalo, morali so jim postreči z dodatnimi vprašanji. Ta so bila manj prebavljiva in hitro so se pokazale tri najboljše skupine: Sv. Peter, Marijino oznanjenje in Tomišelj. Razvrstili so jih kot olimpijske prvake na častno mesto pred Marijino votlino. Bogoslovci so še enkrat »zapihali« s trobentami za to priložnost pripravljeno melodijo. Ob njih so postavili dekana mesta Ljubljane, ki je najboljšim po končani himni namenil nekaj besed in razdelil nagrade. Vsi strežniki so bili toliko faire in jim privoščili mogočen aplavz. Tokrat je šla prvič na pot tudi prehodna zastavica, ki bo iz leta v leto ostajala pri najboljših. Šentpetrčani, čestitamo.

Če bi za sklep izrazili mnenje vseh o letošnjem ministrantskem shodu, potem bi dali tolo oceno: zelo dobro. Vendar bo treba v prihodnje še marsikaj izboljšati. Vse skupine se bodo morale na shod dalj časa pripravljati. Akademija bo morala biti še bolj organična, kviz pa manj podatkarski in bolj celostno, življenjsko usmerjen.

St. Hočevar

S. Julka Špurova na obisku

Po 38 letih je prišla prvič v domovino iz Braziliije, kjer se je posvetila za najbolj revno žensko mladino. »Vedno sem se odrekla potovanju v korist revnim. Jezusu sem darovala to veselje, da bi videla svoje starše, dom, cvetoče češnje, zelene travnike ... Sedaj sem prišla iz pokorščine, a rada. Vrnila se bom nazaj v Braziliijo, da dam zadnje moči Jezusu in revnim.«

Z MARIJO V PROCESIJI

Marija, pripravljani smo stopiti
s teboj na pot,
da se upodobimo po Tebi,
ki si verovala

razodevajoči se Besedi
in zaupala obljublajočemu Bogu.
Nam se kaj lahko zgodi,
da se prehitro usidramo,
postanemo samozadovoljni

in samozadostni.
Pozabljamo, da je naš cilj
še pred nami,

da moramo zato iskati,
iti vsak dan naprej,
rasti v notranji poštenosti

in odprtosti do bratov
in prek njih do Boga.

Marija, šli bomo v procesiji,
zavedajoč se, da smo mi Cerkev,
ki mora neprestano romati

in se obnavljati,
da bi vsem časom prinesla
veselo oznanilo.

Korakali smo skupaj
ker smo bratje in sestre
in z nami je tvoj Sin,

Gospod zgodovine.

Pokazati hočemo zaupanje vanj,
čeprav hodimo še v nejasnosti,
vendar odprti v prihodnost.

Znebiti se hočemo

prevelike nevarnosti,
da ne bi postali spomeniki obupa.
Zato, Mati, stopamo v to procesijo

polni ponižnosti,
brez vsake zmagoslavnosti
in razkazovalnosti,

pripravljani tudi v tem času
spolniti voljo
nebeškega Očeta, ki še vedno dela
in Sin tudi.

Vdano te bomo prosili,
da nas priznaš za romarje,
ki potrebujejo vodnikov na poti
in znanilcev evangelija.

Da, Marija, pošlji nam novih
duhovnikov in redovnikov,
ki bodo slovensko božje ljudstvo
vodili k cilju.

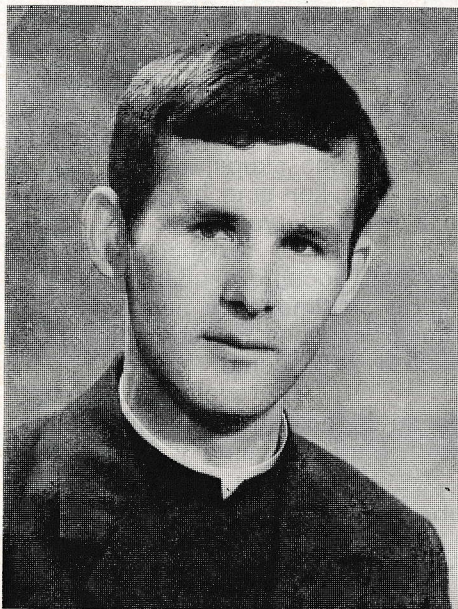
Mati, za to te bomo prosili.

Čas novih maš

Za Cerkev — božje ljudstvo so nove maše veliko slavje, za domačo župnijo pa vedno praznično veselje. Po vsej slovenski domovini je mesec julij na gosto posejan s temi dnevi. Naj omenimo samo dva, ki razveseljujeta predvsem našo salezijansko družino. To sta bili novi maši Janeza Jelena in Janeza Ulage.

Janez Jelen

V Št. Ilju pri Velenju so 16. julija letos po dvainpetdesetih letih obhajali slovesnost nove maše. Farani so se pripravili na praznik s kratko duhov-

no obnovo, pa tudi celotedenski navlivi so prenehali in nebo se je ta dan zjasnilo.

Po stari slovenski navadi je bilo najprej slovo od doma. Oče je izrekel sinu naslednje besede:

»Ivan, ko se poslavljaš od domače hiše, pa greš v službo Cerkve, je dan veselja, zmagoslavja, moči. Danes je tvoja cvetna nedelja. Ali ti ne kliče

vse to zbrano ljudstvo: »Hozana!«? Čast in spoštovanje. Toda za duhovnika pride po cvetni nedelji zmeraj veliki petek. Takrat se bojo čule tudi besede: »Na križ z njim!« Takrat išči moči v imenu Gospodovem.«

Te besede, ki so privrele iz izkušnega in globoko vernega srca družinskega očeta, so bile kakor potrdilo izročitvi šopka in križa, ki sta ju dala brat in sestra novomašniku.

Mati je izlila svoje srce v besede:

»Ljubi sin. Molitve nešteti rodov do poslednje zdravamarije tvojih staršev bodo uslišane danes, ko boš kot novomašnik stopil k božjemu oltarju.« Nato je mati omenila prastrica, ki je želel postati duhovnik, pa je v osmi gimnaziji jetičen omahnil materi v naročje. Tudi teta je želela postati redovnica, pa ji ni bilo dano. »Ali se ni to počasno umiranje mladega življenja izlivalo v eno samo prošnjo za tistega, ki bo nastopil poslanstvo, ki ga sama nista mogla nastopiti?« — »Ne pozabi, da so vsi tvoji predniki kmetje, ki so s trdim delom trgali zemlji sadove iz neder, pridelovali kruh in vino, ki ga boš spreminjal v Telo in Kri Gospodovo. Ne pozabi, da so tvoji predniki poznali samo trdo delo, kristalno poštenje in so imeli v srcu zavest odgovornosti za svoja dejanja. S poljubom se druge matere poslavljaajo od svojih otrok, kmečka mati pa pokriža otroka, ki se odpravlja na dolgo pot. Naj te ne zmedejo krivi preroki, ki govorijo besede, naj te ne zavede mehkužni tok današnjega časa. Ne daj se oblikovati času, ti moraš postati oblikovalec svojega časa. Ne boj se, da ti bo to pretežko, zakaj nad tabo čuje molitev nešteti rodov.«

V sprevodu so se nato napotili v cerkev. Bogoslužje 16. nedelje je bilo prav primerno, saj govori o sejavcu, ki gre sejat seme. Tudi poklic je tako seme, ki je pognalo na dobri zemlji in bo prinašalo sadove za druge.

Pridigar, predstojnik zavoda za širjenje vere in Slovenika v Rimu, mons. dr. Jezernik, je omenil veselje faranov, ki so iz svoje srede dali domovini in Cerkvi enega izmed svojih sinov. Postavljen je zanje, da jih bo vodil k Bogu. »Ne pričakujemo od njega znanosti inženirjev in odvetnikov«, je poudaril, »pričakujemo pa od njega besede življenja.« Novomašniku je povil šopek, ki so ga položili svetniškemu Slomšku mariborski bogoslovci:

»Naj ti kinča duhovniško glavo
beli, modri in rdeči cvet,
znane barve narodne zastave,
za katero si bil vedno vnet.«

Te barve pomenijo: rdeča roža pomeni ljubezen do Evharištije in do ljudi; modra vijolica označuje materino ljubezen — ljubezen do Marije; bela lilija — čista ljubezen, ljubezen do Petra in njegovih namestnikov.«

Te tri ljubezni morajo krasiti vsako krščansko srce, zlasti pa še srce katoliških duhovnikov, ki se odpove temu svetu in gre za Kristusom, ko zaslíši njegov glas.

Številni verniki so z globoko pobožnostjo spremljali in sodoživljali najsvetejšo Daritev, zaradi katere

imajo smisel in pomen duhovniške odpovedi, saj so združene z odpovedjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je šel za nas v smrt in nam jamči s svojim vstajenjem naše vstajenje.

S temi mislimi okrepljeni in z božjim blagoslovom napolnjeni so se številni verniki iz domače in sosednjih župnij razhajali na domove, kamor so ponesli Kristusa.

Priča

Janez Ulaga

Kolesje časa postane včasih grozno zahtevno. Ustvari tako ozračje, da nekatere omami in jih s krpansko lakoto vrže v svoje zobovje in pohrusta. Nekateri — ki znajo prisluhniti — zaslíšijo prej zlobno dobrikanje in se osvestijo in še nekateri se prav življenjsko vprašajo: Kam? Ali je danes, v tem uporabniškem hlastanju še kak druga pot, pot, ki vodi drugam, k Nekomu?

Nekaj takega vprašujočega notranjega iskanja in odločanja je čutiti pri vsaki novi maši. Nedvomno je bilo to iskanje prignano do zdravega zanosa pri novi maši salezijanca JANEZA ULAGA v Sv. Rupertu nad

Laškim. Novomašnik se je že v zrelih letih odločil za duhovništvo. Med evharističnim slavljem svoje nove maše je sprejel redovne zaobljube svoje sestre — odslej s. Agate — ki se je posvetila Bogu v službi trpečih bratov v družbi Marijinih sester.

V soboto zvečer

Sv. Rupert, 8. in 9. julija. Novomašnika je sprejela domača župnija in s številno navzočnostjo dokazala, da ji je dogodek drag. Precejšnje število pošolske mladine se je postavilo na oltarne stopnice in prevzela spored tega večera. Po skupni pesmi in po župnikovem globokem občutenem pozdravu so mladi doživeto v pesmi in recitaciji razvili pomen krščanske in duhovniške poklicanosti. Zakaj ne bi šli s Kristusom na življenjsko pot, saj jih je on prvi vzljubil in poslal, da pričajo za njegovo evangeljsko novost? Kristus je Beseda božje ljubezni in oni jo morajo uteleševati povsod z duhovnikovo pomočjo in vodstvom. Zato so se tisti večer spomnili celotne Cerkve, vseh slovenskih novomašnikov, da bodo mogli v polni povezanosti z njimi in v iskreni hvaležnosti, da je Bog poklical iz njihove župnijske skupnosti svojega pričevalca, tudi oni zavešno sodelovati pri zorenju božjega semena.

Tokrat so se mi mladi zdeli tako resni in od božje bližine notranje ganjeni, da se mi je spet nasmehnilo sonce upanja. Zdaj sem do konca razumel njihove besede: »Ves naš smisel je v Kristusu: z njim je naš pohod skozi življenje uspešen.« Isto vsebino so izražale pesmi. To so bile bolj njihove kakor pa naučene pesmi. Novomašnikove besede in njegov blagoslov so dobile poln odmev v tem ozračju. Nekako logično in posrečeno se mi je zdelo, da se je njihovo navdušenje prelilo v množične vzklike: sveta Marija... sveta Mati božja... ki jih Slovenci zapojejo kakor menda nihče na svetu.

Po dobrem duhovnem okrepčilu v cerkvi so mladi spremili s pesmijo novomašnika na dom. Narodna pesem

v tistih prijaznih hribih ob sončnem zahodu je posebno doživetje. Koristilo bi tudi tistim, ki znajo navijati v samo še kak »happy« ali pa »love«.

Solze — ne žalosti ne veselja

Mogoče mi bo kdo zaradi tega naslova očital sentimentalnost. Naj! Pokazal mi je izkaznico plitvosti. Danes je za nekatere moda, da ne poznajo skrivnosti, vendar so veliko bolj zreli tisti, ki jih poznajo ali pa celo iz njih živijo.

Ni šala, če na domačem pragu klečita odrasel sin in hči, ki čakata materinega blagoslova, da potem odrijeta v neznano deželo, ki jo bo njima Bog pokazal. To ni slovo od doma, to je božji poseg v naše zgodovinsko odvijanje, ki bi ga človeški, tudi materinski načrti drugače zasnovali. In Bog je močnejši, čeprav nas pušča popolnoma svobodne. To so tiste solze, ki se zaiskrijo v očesu za skrivnost dojemljivega človeka. Tako je bilo tudi pri tem slovesu od doma; ali bolje, ne slovesu marveč začetku nove poti, ko bosta morala oba, brat in sestra — duhovnik-redovnik in redovnica — graditi domove za mnoge, ki ne poznajo topline domačega ognjišča, zlasti za mlade, ki so potrebni očetovega in materinega srca. Ti domovi bodo kajpada bratske krščanske skupnosti. V tem smislu je slovo tudi nekaj veselega in srečnega, saj človeka osvobodi navezanosti na en dom in odpelje v skupni dom. Prav zato so novomašnikovi mlajši sobratje zapeli: Veseli pojdemo v Gospodovo hišo. Mogočni akordi glasbe so to občutje samo poglobili. In ko že odhajaš od doma, čutiš v sebi utrip hvaležnosti: »Bodi pozdravljen moj očetov rodni dom, ti si v življenju meni kažipot. Dokler po širnem tujem svetu hodil bom, mislil na te bom povsod!«

Na cilju?

Lep prizor: v procesiji stopajo ministrantje, sestre, duhovniki, belooblečene deklice z blazinami na katerih nosijo znamenja duhovništva in darove za mašo, nato novomašnik ob-

dan z domačimi, medtem ko godba napolnjuje ozračje s slovesnostjo! To mnoge zapelje in si mislijo: »Zdaj je pa na cilju, zdaj je končano tisto tako težko...«

Po prihodu na oder, maša je bila zunaj, so novomašniku izročili križ, kelih, slovenski šopek in evangeljsko knjigo. Kdor je poslušal besedilo, je spoznal, da novomašnik stoji »pred vrati svojega predanja«. Pristopila je sestra s križem: »To je, brat novomašnik, križ, na katerem je viselo zveličanje človeštva! Z njim pojdiva in ga oznanjajva vsemu stvarstvu. Z zgledom in besedo govoriva človeštvu, da je nekdo, ki ga do smrti ljubi. Pričajva človeštvu, da se spleča trpeti in umreti, da je trpljenje porajanje življenja a smrt dokončen le prehod v življenje. Oznanjajva njega in njegovo ljubezen, saj so človeška srca tako potrebna sonca neumičljive ljubezni.« Cilj je Kristus in duhovnik mora prav po križu vse božje ljudstvo (zato so mu izročili slovenski šopek) privedi Kristusu. To uresničuje po evharistični daritvi, zakramentih (izročitev keliha) in oznanjevanju evangelija (izročitev evangeljske knjige). Celotno evharistično slavje je hotelo biti en sam predokus našega prihodnjega popolnega združenja z njim.

Vrašcanje v Kristusa se na imeniten način dogaja prek evharistije. Obred redovnih zaobljub novomašnikove sestre je bil še en dokaz, da smo vsi rojeni za veliko prihodnost, ki jo sami gradimo, če izvršujemo dela ljubezni (Marijine sestre se posvečajo negi bolnikov po domovih).

Vse zbrano božje ljudstvo je izrazilo pripravljenost sodelovanja in doživljanja s Kristusom tako, da je po dveh predstavnikih prineslo kruh in vino. Dekle je prineslo hostije, preseč, naj Gospod sprejme ta kruh, ga spremeni v svoje telo in tako nasiti vse zbrane, da bodo rastli v eno samo telo župnijske skupnosti. Oče devetih otrok je v sodčku prinesel betlehemsko vino (prinesel ga je domačin bogoslovec Zajtl, ki v Betlehemu študira) in prosil Gospoda, naj bo to vino, spremenjeno v njegovo kri, zdravilo in vir moči za dela ljubezni.

Takrat sem se za hip ustavil sam v sebi: ali ni taka maša najgloblja zahteva srca, ki hoče v bratski skupnosti, na viden način okušati nekaj več kakor golo sedanost. Zakaj ne bi bila vsaka nova maša manifestacija božje ljubezni, ki še vedno prihaja naproti več ali manj bolnemu, toda po zdravju hrepenečemu človeštvu?

St. Hočevar

Pri naših sestrah

Tvoja sem, Jezus!

Dolg žvižg piščalke se je pomešal med navdušeno ploskanje in klicanje: »Zmagale smo!« In naj povem še rezultat: 10:15. Uganili ste, tekmovali smo v odbojki. To je bilo v soboto 28. julija.

Branka je nagubala čelo, kakor bi se hotela spomniti, ob kateri uri je bila izstreljena prva vesoljska ladja na luno. »Mar nismo takrat začeli du-

hovne vaje? Kaj ima to opraviti s tekmo?...«

Razumela sem njen problem, ki je bil z lahkoto rešen: razigranost ni raztresenost duha in veselega darovalca Gospod ljubi. Sicer pa je bila ta tekma zaključna točka, ko smo se zbirale v noviciatski hiši na Bledu pred začetkom duhovnih vaj. Nato smo z vso resnostjo in vedro začele osem dnevne duhovne vaje. Čas je mineval z neugnano naglico.

Za nekatere je bila ta hitrost zaželjena, saj so bile njihove misli vse že na cilju, pri zaključni slovesnosti zaobljub. Na vigilijo Marije Snežne je prvim že žarel obraz od zadovoljstva. Po prisrčnem družinskem sprejemu so že začele svoje uvajanje v redovno življenje, noviciat. Končno je prišel tudi za nas tako zaželeni 5. avgust.

Nekako okrog devetih smo zapustile naš dom in odhajale v župnijsko cerkev. Pri vходу v krasno okrašeno in razsvetljeno cerkev je Majda z vidnim ginjenjem pozdravila mlade redovnice, ki so tokrat prvič naredile zaobljubo in sprejele redovni pajčolan, pravila in križ.

»Glej, prihajam, da spolnim tvojo voljo, moj Bog!« Pojč ta psalm smo se bližale oltarju, kjer so nas že pričakovali mašniki za sveto daritev in za izpoved zaobljub. Deset različnih glasov je velikodušno izpovedalo, da hoče bolj od blizu hoditi za Jezusom. Rakovniški ravnatelj, g. Levstek France je v nagovoru razložil pomen redovnega življenja v današnjem svetu in vrednost teh zaobljub. Redovno življenje — je poudaril — je predvsem velikodušen odziv na božji klic, je brezpogojno darovanje sam sebe Bogu in je obenem prava ljubezen do sočloveka, delo za njegovo najvišje dobro. Zaobljuba čistosti, uboštva in pokorščine pomaga redovniku, redovnici razširiti območje svojega darovanja in ljubezni. Odpove se družini, da v Kristusovi ljubezni postane cel svet njegova družina in vsak človek njegov brat.

Po maši so starši in znanci spremili zaobljubljenke v redovno hišo in še v popoldanskih urah delili z njimi skupno srečo.

Večno tvoja, Jezus!

Popoldne istega dne je bila naša župnijska cerkev na Bledu še enkrat napolnjena s sestrami, kandidatkami, duhovniki, verniki in turisti.

Močni akordi orgel še enkrat spremljajo vrsto sester k oltarju, medtem ko zbor poje: »Glejte, Ženin gre, pojdite naproti Kristusu, Gospodu!«

Salezijanski inšpektor, g. Štefan Žerdin, ki vodi koncelebracijo duhovnikov, po mašnem pozdravu oznani, da prisostvujemo velikemu dogodku, ko se bo med mašno daritvijo pet mladih sester za večno posvetilo Bogu. Sestra magistra, ki zastopa vrhovno predstojnico, v začetku obreda pokliče zaobljubljenke po imenu. »Gospod, poklical si me, tukaj sem!« odjekne po cerkvi odgovor. Javno izpoved svoje večne zvestobe potrdijo še s pismenim dokumentom, ki ga vpričo duhovnikov, predstojnic in vseh navzočih lastnoročno podpišejo na daritvenem oltarju.

»Gospod me je izbral, na veke bom Njegova!«, navdušeno pojejo zaobljubljenke, medtem ko jim inspektor polaga na glavo venec — simbol večne poroke.

Kakor zjutraj, tako tudi sedaj, vsaka slavljenka pristopi k oltarju, se skloni nad ciborij in ... ko se njena roka dotakne Njegovega Telesa, ji splava čez obraz občutek neizrekljive sreče. Vzame Ga, Ga pomoči v njegovi Krvi in potem se ji duša pogrezne v intimni pogovor z Njim, ki ji pomeni večni in edini cilj.

Še zadnji mašni blagoslov in že jih vidimo na cerkvenem dvorišču med množico, ki jim prisrčno čestita.

*Bodimo nosilci Kristusove ljubezni
današnjemu človeku!*

Dan se je nagnil. Ljudje se razhajajo. Tudi slavljenke so se razpršile, v srcih pa nosijo ogenj, ki naj širi svetlobo in izpričuje, da zaobljube evangeljskih svetov, kljub temu, da vsebujejo odpoved dobrinam velike vrednosti, zelo pripomorejo k očiščevanju srca in duhovni svobodi in so po svoji lastni naravi v veliko pomoč napredku človekove osebnosti.

s.a.m.

Duhovne vaje za dekleta na Bledu

V zadnjih dneh meseca junija je mali blejski novicijat spremenil svoje obličje. Sestre in novinke so zapustile svoje spalnice in obednice in se z velikim veseljem umaknile v perišnico, ki jim je služila za obednico in na podstrešje, ki je nadomeščalo

svetovan kot sredstvo za večjo duhovno poglobitev. Izbrale smo ga predvsem me starejše, mlajše pa so našle svojo duhovno sprostitev v pogovoru s sestrami.

Vesela in živahna so bila tudi naša razvedrila kjer smo v odbojki, v krajših sprehodih in drugih igrah našle fizično sprostitev.

Voditelj duhovnih vaj, živahen, sodoben, a obenem poln Boga in pristnega don Boskovega duha, nas je znal navdušiti za prave vrednote življenja, za velike ideale.

Program je bil razgiban in prazničen: govori, možnost za debato, služba božje besede, ki se je vedno zaključila z blagoslovom Najsvetejšega. Vsak dan je bil posvečen posebni temi: prvi dan nas je klical k srečanju z Bogom v molitvi, vendar ne z določenimi obrazci, pač pa po čudovitem božjem stvarstvu, ki nas je obdajal.

spalnice, da bi tako lahko omogočile nam dekletom duhovne vaje od 1. do 5. julija.

Zbralo se nas je nad 50 deklet različnih let in iz različnih krajev naše Slovenije, vendar vse z isto željo približati se Gospodu v tridnevni zbratosti. Duhovno ozračje je bilo toplo in vedro, ki je rodilo soglasje kljub razlikam v starosti. Molk je bil le na-

Drugi dan je bil namenjen iskanju naše življenjske poti. Zdelo se nam je nekaj edinstvenega in čudovitega, ko smo smele ob bližnjem gozdičku same pripraviti iz vej, cvetja in jagod oltar, na katerem se je potem darovala sveta maša. Obdan od dreves v čudoviti tišini, ki jo je poživiljalo le žgolenje ptičkov in glasovi naše molitve in petja, se nam je zdela naša

mladost mnogo lepša, saj jo je poživil sam Kristus, ki smo ga prejele pod obema podobama. Zadnji dan pa je bil ves posvečen očiščenju naših duš. Imele smo možnost za spovedovanje. Radost, ki je napolnila naše duše po opravljeni spovedi se je odražala na obrazih vseh. Dan smo zaključile z mašo, pri kateri smo zopet prejele Jezusa pod obema podobama in dragocene spomine božje besede za življenje. Tako so se naše duhovne vaje bližale h koncu. Vse skupaj smo se naslednje jutro še enkrat združile pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Z nami so bile tudi sestre, novinke in aspirantke. Pred zaključno mašo je s. magistra podelila vsaki izmed nas lep spominček iz Morneseja s priporoči-

lom, naj plamen vere, ki je zagorel v naših srcih v teh dneh izročimo v Marijine roke, da ga bo ščitila in da bomo ob njegovi svetlobi našle svojo življenjsko pot. To smo storile pri darovanju slovesne maše, ki je sledila pred oltarjem čudodelne Matere božje. Po zaključnem govoru in blagoslovu Marije Pomočnice smo se veselili src vračale na svoje domove z vročo željo, da bi se drugo leto ponovno srečale v družbi naših sester in si ponovno napolnile naše svetilke z oljem veselja, vere in ljubezni in tako razdajale luč tudi našim sovrstnicam in vsem, da bi našli pot h Kristusu, ki je Pot, Resnica in Življenje.

Marija

„Pod svobodnim soncem“

Medtem ko se nad »belo Ljubljano« razprostira megla, takrat se na robu Ljubljanskega barja, v prijetni želimeljski dolinici pod zgodovinskim Turjakom, kopamo v toplih sončnih žarkih. — Življenje v dolini prekipava, ker so poleg čudovite narave, zelenih gozdov in pašnikov, v prijaznem salezijanskem zavodu veseli don Boskovi fantje in sinovi, ki so polni mladosti in poleta.

V začetku stoletja (1902 do 1908) je župnikoval v tem kraju naš veliki pisatelj Finžgar in je na hribčku za župniščem pri znameniti smreki razporejal junake za svoj roman »Pod svobodnim soncem«. Božje sonce, ki vedno znova prihaja v to dolino, pa sedaj razliva svoje žarke na mlade junake, ki bi hoteli postati luč in sonce toplote človeku današnjega časa, apostoli mladine v Cerkvi pod don Boskovo zastavo. Letos so iz tega zatišja prišli prvi maturantje, ki so končali v Želimljem gimnazijo in noviciat, ter postali člani velike don Boskove družine. Sedaj bodo nadaljevali

svoje študije na teološki fakulteti v Ljubljani, ali pa šli na pedagoško izpopolnjevanje naprej, nekateri tudi v tujino.

Redno šosko leto smo zaključili v juniju in hiteli s pripravami za sprejem novih gostov, ki se bodo skozi

počitniške tedne vrstili in zbirali v zavodu. Don Bosko mora imeti okrog sebe vedno mladino, zato so njegovi sinovi poskrbeli in organizirali več skupin duhovnih vaj za fante od 5. do 8. razreda osemletke.

V dveh skupinah je v julijski toploti, kljub mnogemu dežju, okrog 100 mladih fantov prav v tem domu našlo teden duhovnega razvedrila, krščanske poglobitve in pomoči za življenjsko usmeritev in poklic. Fantje, zbrani iz vseh koncev lepe Slovenije, so bili predstavniki vseh krajev in narečij.

Po skupnem srečanju so se med seboj spoznavali, bogatili, ustvarjali živahno vzdušje veselja, zbranosti in molitve. Še precej mladi so v najrazličnejših oblikah kazali, da so dobri, polni idealov in dovezetni za vse, kar je plemenito in lepo. Nismo samo molili, tudi ne vedno peli, še manj strogo molčali, kar zmorejo strogi menihi. Skupaj smo živeli, veliko lepega in koristnega slišali za življenje, vse pa je hranil Kristus, ko smo se ob njegovi daritvi z Njim združevali.

Spremljala sta nas sonce in dež. Oba smo vzljubili in pod streho, še raje pa pod vedrim nebom, molili, peli ter obhajali evharistična in druga molitvena bogoslužja. Celotna narava nam je postala svetišče, kjer smo se kot krona božjega stvarstva, poskušali dvigniti k Njemu, ki nas kliče v življenje. Daje nam mladost, da najdemo pot v poklic, po katerem bomo preko ljubezni do bratov bogatili in napolnili svoje življenje.

Kratek je en teden, vendar je bilo dovolj, da smo se spoznali, uživali, navdušili za lepo in veselo mladost ter spoznali, da je lepo biti mlad. Zoret je treba, prisluhniti moraš nagi-

bom svojega srca, iskati pravo pot v življenje, kajti najbolj mladeniško je prav to, da vsak najde samega sebe.

Vse to so naši fantje pod vodstvom mladih salezijancev vsak po svojih močeh dojemali in prepričani smo, da so veliko koristnega odnesli v svoje nadaljnje počitnice in v življenje.

Njihova prisrčnost, veseli večeri, dovezetnost in spolnjevanje programa duhovnih vaj sta jim prinesla v srce srečo, ki je žarela iz smeha, spremljala njihova premišljevanja in molitev. Lesketala pa se je tudi v solzi, ko so se na koncu poslavljali, mnogi prav težko.

Navadili smo se hitro skupaj živeti, približali smo se drug drugemu, zaupali smo si veliko in premišljevali o idealih, brez katerih ni prave mladosti.

Še ena skupina slovaških dijakov, ki živijo kot manjšina v naši domovini, je našla prijetno razvedrilo in duhovno poglobitev skozi dvotedensko bivanje v Želimpljem. Zelo smo se zblížali in težko je bilo ob slovesu, toda tudi tokrat nas je tolažila misel, da gre le za »nasvidenje prihodnje leto«.

Zaključili smo julijske dneve počitnic v Želimpljem še s katehetskim tečajem, ko se je zbralo okrog 120 katehetov in katehistinj.

Prva polovica avgusta pa je bila rezervirana za poglobitev don Boskovihih sinov, ki se bodo pridružili mladim klerikom in novincem zavoda. Kleriki so ponovili svoje zaobljube, novinci pa zaključujejo noviciat in ga bodo 13. avgusta okronali s prvimi zaobljubami. Ostaneta še samo dva tedna. Zavod bomo pripravili za novo šolsko leto, ki ga bomo začeli 4. septembra.

Tako je bilo v Želimpljem letos v počitnicah. Veliko pestrega življenja in mnogo lepih doživetij nam je dala dolinica zatišja, za kar smo Bogu hvaležni.

Janko

Heroj iz Auschwitza - Jožef Kowalski

Na vigilijo praznika Marije Pomočnice, 23. maja 1940 Gestapo vdere v salezijanski zavod v Krakovu in odpele 11 duhovnikov in enega sobrata pomočnika. Med njimi je inspektorialni tajnik, mirnega obraza, sinjih oči: Jožef Kowalski.

Stirje med njimi so bili 27. junija obsojeni na smrt in likvidirani, ostali poslani v zloglasno taborišče smrti v Osvienćim — Auschwitz. Sprejel jih je napis nad vrati taborišča: Arbeit macht frei — Delo osvobaja.

Kowalskemu in tovarišem so postali predstojniki izvržki človeštva, pobrani iz ječ. Glavna skrb komande je bila uničiti na vse mogoče poniževalne načine v ujetnikih zavest človeškega dostojanstva, ponižati ga v črva, ga zlorabiti, ga izmzgati, nazadnje pa ubiti in sežgati v krematoriju. Nimajo več imena. Jožef Kowalski postane št. 17350, mesec dni pred njim je Maksimilijan Kolbe postal št. 16670.

Tam preko barak se iz visokega dimnika krematorija neprestano kadi. Kdor omaga, kdor ne more več teči in pade, ve kaj ga čaka. Vrgli ga bodo na rudniški voziček, mogoče samo na pol mrtvega, in v zasmeh se jim bo krohotal komandant Fritsch: »Od tu boste šli skozi dimnik!«

Jože Kowalski ne gleda dimečih se dimnikov. Pogled se mu ustavlja na cerkvi Marije Pomočnice, dva kilometra od lagerja. Solze mu zalivajo oči, ko mu vstajajo v spominu srečna leta salezijanskega življenja.

Pred devetnajstimi leti je prvič stopil v to cerkev. Tedaj je imel enajst let, v žepu je imel župnikovo priporočilo. Pet let nato je imel v žepu drugo pismo: prošnjo za sprejem v noviciat, pokazati jo je hotel Mariji Pomočnici prav v tej cerkvi.

Nova maša, leta 1938. Inspektor ga je vzel k sebi za tajnika, obenem pa

se je posvečal glasbi za mladino in božji službi v cerkvi, kakor izpričujejo skrbno pripravljene nedeljske nagovori, izpisani v zvezkih.

Potem vojna in lager. Komandant Fritsch je opredelil duhovnike za »nepotrebno golazen in parazite človeške družbe«. Vse je zbral v baraki št. 17. Zanje je rezerviral najbolj trda in ne-

človeška dela. V teku morajo porivati samokolnice polne kamenja, podirati drevje, vleči bruna po najbolj razritih stezah.

Priča pripoveduje: »Kljub nečloveškemu okolju je Jožef ohranil človeško dostojanstvo in se trudil za širjenje božjega kraljestva«.

2. junija 1942 je prišel ukaz najvišje komande taborišča: 60 duhovnikov je treba premestiti iz Auschwitza v Dachau. Tam je že 3000 duhovnikov. Med določenimi za Dachau je tudi Ko-

walski. Pred odhodom so morali vsi duhovniki pod tuš za dezinfekcijo. Priča Konrad Šveda: »Zbrani smo bili v kopalnici za dezinfekcijo. Vstopi Palitsch, najbolj neusmiljeni krvnik Auschwitza. Opazi, da ima Kowalski nekaj v rokah. Zavpije: »Kaj imaš?« nato ga udari z bičem po roki, ne da bi čakal na odgovor. Kowalskemu pade iz rok rožni venec. »Pohodi ga!«, je zavpil Palitsch. Jožef se ni ganil. Takoj ga je potegnil stran iz skupine in ga poslal v kazensko četo. Nikoli ne bo odšel v Dachau. Mučen bo in umrl bo v domačem Oswięcimiu - Auschwitzu.

11. junija 1942. Nekaj ujetnikov je poskusilo beg iz lagerja. Ni se jim posrečilo. Kaznovati ubežnike ni bilo dovolj. Tristo ujetnikov je bilo določenih za »lekcijo« — v krematorij. Med njimi je Kowalski. Zvežejo mu roke z žico.

Njegova ura še ni prišla. Brez vidnega razloga je bil ločen od obsojenih na smrt in določen za prisilno delo.

4. julija 1942. Profesor Sigmund Kolakowski pripoveduje: »Vsak dan so kapoti odbirali po nekaj jetnikov iz kazenskega oddelka, jih mučili in nato pobili na dvorišču. Tistega dne so bili po večernem pregledu jetniki že na pogradih. Kapo Mitas je nenadoma poklical: »Jožef Kowalski, ven!« Ko je ta šel mimo mene, mi je dal svoj kos kruha in dejal: »Vzemi ga Sigmund, meni ne bo več potreben.« Nato je rekel na glas: »Molite zame in za moje preganjalce!« Nisem ga več videl živega, niti njegovega trupla ne. Ker je po mučenju ostal še živ, so ga utopili v kloaki.« Bil je star enaintrideset let.

— 0 —

Na Poljskem se pripravlja zanj postopek za beatifikacijo. Sigmund Kolakowski priča: »V lagerju sem videl samo dva človeka, ki sta vzdržala v strašnih mukah, ne da bi zatajila svojega verskega prepričanja: Kowalski in neki pravoslavni duhovnik. Oba sta šla v smrt s čudovitim mirom in dostojanstvom.«

Ali ga poznate?

Črtice iz don Boskovega življenja

9. *Kako je don Bosko »alter ego-drugi jaz« opravil svojo novo mašo?*

Brezpogojno vdani in zvesti don Boskov tajnik, don Rua, je bil posvečen v duhovnika. Zaradi posebnih okoliščin je sam sveti oče Pij IX. podpisal spregled glede kanonične starosti novomašnika, ker je bil še prem mlad. Don Bosko je hotel, da bi bila slovesnost prve nove maše v Oratoriju čim slovesnejša.

Na predvečer in na dan nove maše je v Oratoriju vladalo praznično razpoloženje. Vsi so se trudili, da bi no-

vomašniku pokazali spoštovanje in ljubezen. Zaradi velike revščine mu niso mogli pokloniti izrednih darov. Šopki cvetic, ki so jih vsi, mali in veliki poklanjali slavljencu, so pričali o njenih najsrčnejših željah.

Nova maša je bila kar se da slovesna. Don Bosko je bil za novomašnega starešino. Videlo se je, kako mu je srce prekipevalo od veselja. Saj ga je ta sveta daritev spominjala na toliko stvari! Prav blizu novomašnika, v prezibiteriju pri oltarju, je njegova mati prekipevala od zahvale in sreče

nad sinovo veliko milostjo, ki jo je prejel. Pokojni oče in bratje so bili brez dvoma duhovno pričujoči. Botra sta bila grof in grofica De Maistre.

Pevci so pod spretnim vodstvom klerika Dominika Belmonteja daleč prekosili vse dosedanje uspehe. Posebno Te Deum so zapeli kakor nikdar. Po maši so vsi navzoči drug za drugim poljubili novomašniku roko. Ker so dobrotniki močno podprli kuharja je bilo tudi kosilo tako dobro in obilno kot še nikoli. Cel dan se je v Oratoriju razlegalo vzklikanje: »Živio don Rua! Naj živi don Rua!«

Popoldne so pripravili akademijo v čast novomašniku. Bralec današnjih dni se bo prestrašil, ko bo zvedel, da je bilo na programu 27 govorov in deklamacij. Toda takrat se nikomur ni nikamor mudilo. Znali so uživati čas. Cagliari, poznejši veliki misijonar v Argentini in kardinal, je

igral na klavir, Francesca je posvetil svojemu tovarišu novomašniku pesem, ki je bila polna duhovitih namigovanj. Vaschetti je spesnil v starem slogu sonet, ki je imel akrostih: »Ti si naš vzornik«, kar je dalo snov za hvalospeve govornikom.

Don Rua si je zaslužil to in še kaj več. Saj je znal s svojo delikatno roko voditi ves Oratorij. V sebi je združeval lepe kreposti in jih vse povezoval v prijetni ponižnosti.

Don Bosko je duhovno veličino svojega namestnika opredelil z besedami: »Če bi don Rua hotel, bi delal čudeže!«

— 0 —

Kdor se trudi samo za božjo slavo, bo kljub vsem težavam in mnogemu delu našel sodelavce, kakor je don Bosko našel sodelavce med svojimi sinovi, prvega in največjega pa v don Rui.

Marija Pomočnica vabi na žegnanje

v nedeljo, 10. septembra

Prijatelji rakovniške Marije Pomočnice lepo vabljeni.

Kodeljevo pred pomembno slovesnostjo

Prav te dni hitijo z zaključnimi deli dokončne ureditve pročelja svetišča Male Cvetke na Kodeljevem v Ljubljani.

Novi prizidek na desni strani vhoda ob novem zvoniku in nadstrešku bo ne samo stilna dopolnitev pročelja, temveč predvsem pridobitev prepotrebnih veroučnih in župnijskih prostorov za mlado kodeljevsko župnijo. Doslej je

za veroučno učilnico služil del zakristije. Z deli bomo predvidoma končali že v avgustu.

Slovesna blagoslovitev zvonika, nadstreška in veroučnih prostorov bo na praznik Marijinega rojstva, v petek 8. septembra ob 18.30.

Opravil jo bo slovenski metropolit, nadškof dr. Jože Pogačnik.

Narodne noše za to slovesnost — zelo zaželjene!